

ПОГОДЖЕНО

Директор
Департаменту освіти і науки
Полтавської обласної військової
адміністрації

Свєтєлєна КОНЧАКОВСЬКИЙ

2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Виконувач обов'язків директора
Комунального закладу „Полтавський
обласний центр національно-
патріотичного виховання, туризму і
краєзнавства учнівської молоді
Полтавської обласної ради”

Анатолій ХРАПАЛЬ

2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про відокремлений структурний підрозділ
„Центр військово-патріотичного виховання”

Комунального закладу „Полтавський обласний центр національно-
патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді
Полтавської обласної ради”

1. Загальні положення

1.1. Відокремлений структурний підрозділ „Центр військово-патріотичного виховання” (надалі – Підрозділ) є структурною одиницею Комунального закладу „Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради” (надалі – Центр).

1.2. Підрозділ є закладом позашкільної освіти військово-патріотичного напрямку, який надає дітям та юнацтву освіту з метою розвитку їхніх здібностей у сфері освіти, науки, культури, фізичної культури і спорту, здобуття ними первинних професійних знань, вмінь і навичок (компетентностей), необхідних для їхньої соціалізації, подальшої самореалізації та професійної діяльності.

1.3. Підрозділ у своїй діяльності керується Конституцією України, Цивільним, Господарським, Бюджетним та Податковим кодексами України, Кодексом законів про працю України, Конвенцією ООН „Про права дитини”, Концепцією національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 257 від 06 червня 2022 року, Законами України „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про захист персональних даних”, „Про охорону дитинства”, „Про освіту”, „Про позашкільну освіту”, Положенням про позашкільний навчальний заклад, Положенням про центр, будинок, клуб, бюро туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді, туристсько-краєзнавчої творчості учнівської молоді, станцій юних туристів, наказами Міністерства освіти і науки України та Департаменту освіти і науки Полтавської обласної військової (державної) адміністрації, розпорядженнями голів Полтавської обласної ради та Полтавської обласної військової (державної) адміністрації, рішеннями сесії Полтавської обласної ради, іншими нормативними актами, Статутом Центру, іншими нормативними актами та цим Положенням. Підрозділ не є юридичною особою.

1.4. Освітній процес у Підрозділі здійснюється державною мовою.

2. Найменування та місцезнаходження Підрозділу

2.1. Найменування закладу:

2.1.1. Повне – Відокремлений структурний підрозділ „Центр військово-патріотичного виховання” Комунального закладу „Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради”.

2.1.2. Скорочене – ВСП „ЦВПВ” КЗ „ПОЦНПВТКУМПОР”.

2.2. Місцезнаходження: вул. Капітана Володимира Кисельова, буд. 1, м. Полтава, 36014, Україна.

3. Мета і основні завдання діяльності

3.1. Підрозділ створюється з метою:

- реалізації державної політики в галузі освіти та військово-патріотичного виховання дітей та молоді;
- надання вихованцям Підрозділу позашкільної освіти військово-патріотичного напрямку, формування у них компетентностей відповідно до їхніх інтересів, здібностей, обдарувань, стану здоров'я.

3.2. Основні завдання Підрозділу:

- виховання громадян-патріотів, захисників державної незалежності та територіальної цілісності України;
- проведення заходів, спрямованих на реалізацію військово-патріотичного виховання;
- здобуття молоддю первинних загальновійськових, практичних, пізнавальних, соціальних, творчих компетентностей;
- створення умов для гармонійного розвитку особистості, задоволення потреб дітей та юнацтва у позашкільній освіті, організації їхнього змістовного дозвілля та відпочинку;
- задоволення потреб учнівської молоді у професійному самовизначенні відповідно до інтересів і здібностей;
- формування у дітей та юнацтва свідомого та відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки, прагнення до здорового способу життя;
- опанування та поширення сучасних виховних систем, технологій, методик у сфері військово-патріотичного виховання дітей та юнацтва;
- надання методичної та практичної допомоги закладам освіти з питань упровадження форм та методів військово-патріотичного виховання;
- співпраця з органами управління освітою територіальних громад області, ветеранськими організаціями, військовими частинами, ТЦКСП, ДСНС, громадськими організаціями військово-патріотичного напрямку;
- організаційне забезпечення розвитку та зміцнення матеріально-технічної бази для здійснення військового виховання.

4. Зміст діяльності Підрозділу

Підрозділ здійснює освітній процес, організаційно-масову та інформаційно-методичну діяльність, спрямовану на подальший розвиток військово-патріотичної роботи.

4.1. Освітній процес Підрозділу:

4.1.1. Організовує та здійснює освітній процес із вихованцями протягом навчального року в одновікових та різновікових групах за інтересами.

4.1.2. Створює для учнівської та студентської молоді мережу гуртків та інших творчих об'єднань (далі – гуртків) за військово-патріотичним напрямом позашкільної освіти з урахуванням інтересів, вікових особливостей дітей та юнацтва.

За наявності фахівців та заяв батьків на зарахування їхніх дітей до гуртків за іншими напрямками позашкільної освіти (пластовим, скаутським тощо) у Підрозділі можуть працювати окремі гуртки за іншими напрямками позашкільної освіти.

Заняття гуртків можуть бути організовані як у приміщенні Підрозділу, так і в орендованих приміщеннях, у інших закладах, незалежно від їхньої відомчої належності, відповідно до укладених угод про співпрацю.

Контроль за роботою гуртків здійснюється адміністраціями Центру, Підрозділу та закладів, на базі яких вони створені.

Гуртки Підрозділу класифікуються за трьома рівнями, визначеними Законом „Про позашкільну освіту” – початковим, основним, вищим.

4.1.3. Середня наповнюваність гуртків та інших об’єднань визначається Законом України „Про позашкільну освіту”, Положенням про позашкільний навчальний заклад та Статутом Центру і має бути, як правило:

початкового рівня – не менше 15 осіб;

основного рівня – не менше 12 осіб;

вищого рівня – не менше 10 осіб.

Чисельний склад груп, у яких передбачається індивідуальне навчання, становить не більше 5 вихованців, учнів, слухачів.

Наповнюваність окремих гуртків устанавлюється керівником Центру залежно від профілю, навчальних планів та програм, можливостей організації освітнього, тренувального процесу, рівня майстерності вихованців і становить не більше як 25 осіб.

Середня наповнюваність гуртка визначається за середньомісячним показником відвідування вихованцями гуртка.

4.1.4. До освітнього процесу залучаються вихованці віком від 10 до 21 року.

4.1.5. Освітній процес у Підрозділі здійснюється відповідно до освітньої програми Центру та навчального плану на навчальний рік Центру, що складається відповідно до чинних типових навчальних планів закладів позашкільної освіти, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України, та погоджується Департаментом освіти і науки Полтавської обласної військової (державної) адміністрації.

4.1.6. Освітній процес у Підрозділі здійснюється за навчальними програмами з позашкільної освіти, що затверджені центральним органом виконавчої влади (із грифом Міністерства освіти і науки України), а також за навчальними програмами, затвердженими відповідним місцевим органом виконавчої влади (наказами Департаменту освіти і науки Полтавської обласної військової (державної) адміністрації) та за навчальними програмами, схваленими педагогічною радою та затвердженими керівником Центру.

Навчальні програми можуть бути однопрофільними, комплексними і такими, що передбачають індивідуальне навчання вихованців, учнів, слухачів. Індивідуальне навчання у Підрозділі організовується відповідно до порядку, затвердженого Міністерством освіти і науки України.

4.1.7. Комплектування гуртків здійснюється у період із 01 до 15 вересня, який вважається робочим часом керівника гуртка. При прийомі до гуртка учень зобов'язаний подати медичну довідку про стан здоров'я та заяву батьків або осіб, які їх замінюють, на зарахування до гуртка, студент – медичну довідку про стан здоров'я та власну заяву із проханням зарахувати його до гуртка.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою.

4.1.8. Розклад занять гуртків складається керівником Підрозділу за поданнями педагогічних працівників із урахуванням найбільш сприятливих умов для праці та відпочинку вихованців, їхніх вікових особливостей, установлених санітарно-гігієнічних норм, затверджується керівником Центру та погоджується головою профспілкового комітету.

У канікулярні, вихідні та святкові дні Підрозділ працює за окремим планом, затвердженим керівником.

4.1.9. Тривалість занять гуртків визначається Законом України „Про позашкільну освіту”.

Тижневий розподіл занять у Підрозділі складає:

для гуртків початкового рівня – 6 год. (3 рази на тиждень по 2 академічні години кожне заняття);

для гуртків основного та вищого рівнів – 6-9 год. на тиждень (2-3 рази на тиждень по 2-3 академічні години кожне заняття).

Короткі перерви між заняттями є робочим часом керівника гуртка. Робочий час керівника гуртка обраховується в астрономічних годинах.

4.1.10. У період канікул Підрозділ проводить поза розкладом та за окремим планом різноманітну масову роботу з вихованцями, надаючи їм можливість для повноцінного дозвілля та відпочинку. При цьому загальна кількість годин, які підлягають оплаті, не може перевищувати 8 год. на день.

Оплаті підлягають проведені згідно з навчальним планом:

- практичне заняття, екскурсія у своєму населеному пункті – до 4 год.;
- одноденні походи, замські екскурсії, навчально-тренувальні виходи, масові заходи за межами свого населеного пункту – до 8 год.;
- походи, експедиції, подорожі, змагання, вишколи: дводенні – до 14 год., триденні і більше – до 22 год.

4.1.11. У залежності від особливостей роботи гуртків, змісту їхньої роботи та рівня, заняття можуть проводитися з усіма членами гуртка, з групами, а також індивідуально при підготовці вихованців до конкурсів, змагань.

4.1.12. Кожен вихованець має право брати участь у роботі кількох гуртків, змінювати їх протягом року.

4.1.13. З дозволу адміністрації Центру до роботи гуртків Підрозділу можуть бути залучені батьки вихованців, інші особи.

4.1.14. Підрозділ створює безпечні умови для учасників освітнього процесу.

4.1.15. Підрозділ може безоплатно надавати вихованцям, керівникам гуртків необхідне спорядження та обладнання на час проведення заходів.

4.1.16. Підрозділ за потреби утворює інклюзивні або спеціальні групи та інші організаційні форми для навчання осіб з особливими освітніми потребами.

4.1.17. Для забезпечення безперервності освітнього процесу Підрозділ організовує навчання з використанням дистанційних технологій.

4.1.18. Для змістовного дозвілля вихованців Підрозділ організовує військово-патріотичні, військово-спортивні табори, наметові таборювання тощо.

4.1.19. Випускникам Підрозділу, які в установленому порядку склали кваліфікаційні іспити, видається документ про позашкільну освіту. Документи про позашкільну освіту відповідно до зразка, затвердженого Міністерством освіти і науки України, виготовляються за рахунок коштів Центру.

4.1.20. Підрозділ підлягає інституційному аудиту – комплексній зовнішній перевірці та оцінюванню освітніх і управлінських процесів закладу освіти, які забезпечують його ефективну роботу та сталий розвиток.

4.2. Організаційно-масова робота Підрозділу

4.2.1. Спільно з зацікавленими особами та організаціями Підрозділ:

- організовує та проводить масові заходи з учнівською та студентською молоддю національно-патріотичного, військово-патріотичного спрямування;

- готує збірні команди та делегації для участі в обласних та Всеукраїнських масових заходах шляхом проведення навчально-тренувальних зборів;

- організовує та проводить заходи з пропаганди військової справи серед учнівської та студентської молоді, педагогічних працівників, батьків, широкої громадськості.

4.2.2. Організаційно-масова робота Підрозділу забезпечується як за рахунок бюджетних асигнувань, так і за рахунок додаткових джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

4.3. Інформаційно-методична робота Підрозділу

У своїй діяльності Підрозділ:

- виявляє, узагальнює і поширює передовий перспективний досвід роботи з національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання у закладах освіти області;

- готує методичні рекомендації, пропозиції, спрямовані на удосконалення змісту, форм і методів військово-патріотичної роботи;

- розробляє та рекомендує навчальні програми з позашкільної освіти відповідно до напрямів своєї діяльності для роботи гуртків у закладах освіти;

- проводить виїзди до органів управління освітою та закладів освіти області з метою надання методичної та практичної допомоги в організації освітньої діяльності відповідно до напрямів роботи Підрозділу;

- проводить семінари, практикуми, вишколи, тренінги, методичні об'єднання для різних категорій педагогічних працівників;

- надає консультації за основними напрямками своєї діяльності.

5. Учасники освітнього процесу

5.1. Учасниками освітнього процесу відповідно до Закону України про освіту (стаття 52 розділу VI) у Підрозділі є:

- здобувачі освіти;
- педагогічні, науково-педагогічні працівники;
- батьки здобувачів освіти;
- фізичні особи, які провадять освітню діяльність;
- інші особи, передбачені спеціальними законами та залучені до освітнього процесу у порядку, що встановлюється Центром.

Вихованцями гуртків Підрозділу можуть бути учні закладів загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) та студенти фахової передвищої та вищої освіти.

5.2. Права та обов'язки вихованців, педагогічних працівників Підрозділу визначаються Конституцією України, Законами України, Статутом Центру та цим Положенням.

5.3. Вихованці (учні) Підрозділу мають гарантоване державою право на:

- здобуття позашкільної освіти відповідно до їхніх здібностей, обдарувань, уподобань та інтересів;

- безпечні і нешкідливі умови навчання та відпочинку;
- користування навчальною базою Підрозділу і Центру;
- участь у різних видах освітньої роботи та масових заходах;
- вільне вираження поглядів, переконань;
- захист від будь-яких форм експлуатації, насильства, від дій педагогічних та інших працівників, які порушують їхні права, принижують честь і гідність.

5.4. Вихованці (учні) Підрозділу зобов'язані:

- оволодівати знаннями, вміннями, практичними навичками, підвищувати загальний культурний рівень;
- дотримуватися морально-етичних норм;
- бережливо ставитися до державного, колективного, громадського і особистого майна;

- дотримуватися Статуту Центру, цього Положення, правил внутрішнього трудового розпорядку Підрозділу та Центру.

5.5. Педагогічні працівники Підрозділу мають право на:

- внесення керівництву Центру та Підрозділу пропозицій щодо поліпшення освітнього процесу, морального та матеріального заохочення вихованців (учнів), застосування стягнень до тих, хто порушує правила внутрішнього трудового розпорядку;

- участь у заходах, пов'язаних з організацією освітнього процесу;
- вибір педагогічно обґрунтованих форм, методів, засобів роботи з вихованцями (учнями);
- підвищення свого кваліфікаційного рівня;
- захист професійної честі, гідності відповідно до чинного законодавства;

- соціальне, моральне та матеріальне заохочення за досягнення вагомих результатів у виконанні покладених на них завдань.

5.6. Педагогічні працівники Підрозділу зобов'язані:

- виконувати навчальні програми;
- надавати знання, формувати вміння і навички з різних напрямків освітньої діяльності диференційовано, відповідно до індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей вихованців (учнів);
- сприяти розвиткові інтелектуальних, творчих здібностей вихованців (учнів) відповідно до їх задатків та запитів;
- здійснювати педагогічний контроль за дотриманням вихованцями (учнями) морально-етичних норм поведінки, правил внутрішнього розпорядку Центру та Підрозділу, вимог інших нормативних документів, що регламентують організацію освітнього процесу;
- дотримуватися педагогічної етики, поважати гідність вихованця, захищати його від будь-яких форм фізичного, психічного насильства, виховувати своєю діяльністю повагу до принципів загальнолюдської моралі, берегти здоров'я вихованців (учнів), захищати їхні інтереси, пропагувати здоровий спосіб життя;
- виховувати повагу до батьків, жінки, старших за віком, до духовних і культурних надбань народу України, бережливого ставлення до навколишнього природного середовища;
- постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну і політичну культуру;
- вести документацію, пов'язану з виконанням посадових обов'язків (журнали, плани роботи, тощо);
- виховувати особистим прикладом і настановами почуття патріотизму, духовності, національної свідомості, повагу до державної символіки, принципів загальнолюдської моралі;
- дотримуватися вимог Статуту Центру, цього Положення, виконувати правила внутрішнього розпорядку Центру та посадові обов'язки;
- виконувати накази і розпорядження керівника Центру, розпорядження завідувача Підрозділу, накази і розпорядження Департаменту освіти і науки Полтавської обласної військової (державної) адміністрації.

5.7. Обсяг тижневого навантаження у Підрозділі визначається керівником Центру за поданням керівника Підрозділу, згідно з чинним законодавством.

Перерозподіл педагогічного навантаження протягом року здійснюється керівником Центру за поданням керівника Підрозділу за наявності письмової згоди працівника згідно з чинним законодавством.

5.8. Не допускається відволікання педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків, крім випадків, передбачених законодавством.

5.9. Педагогічні працівники Підрозділу підлягають атестації як правило один раз на п'ять років відповідно до порядку, встановленого Міністерством освіти і науки України.

5.10. Педагогічним працівникам Підрозділу надається щорічна відпустка тривалістю не менше 42 календарних дні у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

6. Управління Підрозділом

6.1. Загальне керівництво Підрозділом здійснює керівник Центру, оперативне – завідувач Підрозділу.

6.2. Керівник Підрозділу, методисти, педагогічні працівники призначаються на посади наказом керівника Центру.

6.3. Керівником Підрозділу може бути призначена особа, що має вищу педагогічну освіту та педагогічний стаж не менше 3 років.

6.4. Посадові обов'язки керівника Підрозділу розробляються і затверджуються керівником Центру згідно з чинним законодавством.

Керівник Підрозділу:

- здійснює оперативне керівництво Підрозділом;
- організовує освітній процес, забезпечує контроль за виконанням навчальних планів і програм, якістю знань, умінь та навичок вихованців, учнів;
- створює належні умови для здобуття вихованцями (учнями) позашкільної освіти;
- забезпечує дотримання вимог щодо охорони дитинства, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм, техніки безпеки;
- забезпечує право вихованців (учнів) на захист від будь-яких форм психічного або психологічного насильства;
- у межах своєї компетенції видає розпорядження, обов'язкові для виконання працівниками і вихованцями Підрозділу.

7. Фінансово-господарська діяльність Підрозділу

Фінансово-господарська діяльність Підрозділу здійснюється згідно з чинним законодавством, Статутом Центру, у межах асигнувань, виділених Центром, а також за рахунок додаткових джерел фінансування, не заборонених законодавством України.

8. Матеріально-технічна база Підрозділу

8.1. Матеріально-технічну базу Підрозділу становить майно, передане для використання Центром.

8.2. Підрозділ може використовувати матеріально-технічну базу закладів освіти, згідно угод між ними та Центром.

8.3. Для проведення освітньої роботи Підрозділу можуть надаватися в користування (оренду) спортивні об'єкти, культурні, оздоровчі та інші заклади безоплатно або на пільгових умовах. Порядок надання зазначених об'єктів у користування (оренду) визначається відповідними органами місцевого самоврядування згідно з чинним законодавством.

9. Міжнародна діяльність

Міжнародна діяльність Підрозділу здійснюється в межах компетенції, відповідно до Статуту Центру.

10. Ліквідація і реорганізація Підрозділу

10.1. Припинення діяльності Підрозділу здійснюється шляхом реорганізації (злиття, приєднання, поділу, або перетворення) або ліквідації.

При реорганізації Підрозділу уся сукупність майна, прав та обов'язків переходять до Центру або правонаступника.

Ліквідація Підрозділу здійснюється за рішенням керівництва Центру за участю трудового колективу Підрозділу.

10.2. При ліквідації Підрозділу працівникам, які звільняються, гарантується додержання їхніх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства України.

11. Внесення змін до Положення

Зміни до Положення Підрозділу вносяться шляхом викладення його в новій редакції за поданням керівника Центру.